

Vårt Luftvärn

Luftvärnets Befälsutbildningsförbunds tidskrift

Nr 3 • Årgång 80 • 2020

Luftvärnets Befälsutbildningsförbund

Schlstedts gatan 7 / 1310
115 28 STOCKHOLM

E-post: lv@forsvarsutbildarna.se
Internet: www.forsvarsutbildarna.se/lv
Facebook: [Svenskt Luftvärn](#)

Kansli

Tfn 08-664 71 89

Väddö Kursgård Lvbyn AB

Ytterskär 2, 764 92 VÄDDÖ
E-post: info@vaddokursgard.se
Internet: www.vaddokursgard.se

Bokningsansvarig

Magdalena Mayer
Tfn 0176-542 19

Vårt Luftvärn

PRV utgivningsbevis nr 1678

E-post: lv@forsvarsutbildarna.se
Ansvarig utgivare Per-Olov Lisén
Tfn mobil 0790-461 683

Redaktör

Björn Kagger
E-post: bjorn.kagger@forsvarsutbildarna.se

Medlemskap

Avgift 40 kr per år, ständigt medlemskap 500 kr.
Betalas till plusgiro 598 88-8, alternativt till
bankgiro 966-1497.

Avgift för medlemmar i
Stockholms Luftvärnsförenings Skytteklubb och
Roslagens Hemvärnsförening betalas av
respektive förening.

Innehåll nr 3 år 2020

Lufthot och luftvärn i Corona-tider.....s 3	
ULv höstaktiviteter 2020s 4	
ULv rekrytering 19 septembers 5	
Stämma och funktionärer 2020s 5	
Hypersoniskt lufthot.....s 6	
Lv-förbundets stipendier utdelades 8	
Instr.kurs lufthot och motåtgärder.....s 9	
Briglv-förmågan återinförs.....s 10	
Lv-förbundets medalj till C Lv 6.....s 12	
En luftvärnare blev ny generals 13	
Luftvärnsdagen i Stockholms 15	
Lv 6 expanderar kraftigts 17	
Meddelande om stämma 2021s 19	
Angrepp på legala skyttet fortsätter ...s 20	
Väddö Kursgård.....s 22	
Aktiviteter hösten 2020s 24	

Omslaget:

Robot 70 grupperad vid Ölandsbron.
Foto: Stefan Bratt. Se artikel på sid 10.

Tryck: Affärstryckeriet, Norrtälje

MILJÖMÄRK Trycksak lic nr 341 290

Lufthot och luftvärn i Corona-tider

Per-Olov Lisén – förbundsordförande

Våren blev på många sätt ett rejält avbräck i den tillvaro som vi betraktar som normal. Mycket har inte blivit av på det sätt som var planerat. Den stora försvarsmaktsövningen Aurora 20 flyttades fram. Försvarsutbildarna ställde in huvuddelen av sin kursverksamhet fram till september.

Luftvärnsförbundet hann genomföra en stämma anpassad till coronaförutsättningarna innan vi fick avbryta vår planerade verksamhet, däribland en utbytesresa till Ukraina för några av våra ungdomar.

Man hade kunnat önska att även hotbilden mot Sverige tagit samma strategiska paus. Men så är det ju inte. Lufthotet utvecklas till och med, exempelvis genom extremt snabba flygande vapenplattformar som bl.a. Ryssland påstår sig ha. Och när det går riktigt snabbt så innebär ju det en del utmaningar för oss luftvärnare. Glädjande är å andra sidan att inte heller utvecklingen av luftvärnet tagit paus. Ett strålande exempel på det är den pågående återuppbyggnaden av brigadluftvärnet. Läs mer om dessa utmaningar och möjligheter längre fram i tidningen.

Nu vill vi också som förbund satsa framåt med ett ambitiöst program med luftvärnsaktiviteter. Jag vill särskilt slå ett slag för den luftvärnsdag som vi genomför den 3:e oktober. Det blir en heldag med mycket kvalificerade föreläsare. De kommer berätta om den senaste utvecklingen inom luftvärnet och Försvarsmakten, och trevliga möjligheter till samkväm utlovas.

Per-Olov Lisén.

Våra kurser inom lufthot och motåtgärder återstartar efter sommaren. Eftersom de rörer stor uppskattning så behöver vi fler instruktörer. Det har blivit en tradition att genomföra en instruktörsutbildning på Vaddö Kursgård i september. Det brukar vara en lärorik och trevlig helg, och kursen rekommenderas starkt. Ungdomsavdelningen ULv rivstartar redan första veckan i september med både en kvällslektion i Norrtälje och höstens första helgövning på Vaddö.

Kursgården på Vaddö har p.g.a. Corona tvingats hålla stängt under första delen av säsongen, men sedan den 22 juni är det åter fart på verksamheten. Och ibland kan man ha tur mitt i oturen. Den upprustning som gjordes av vatten och avlopp under förra vintern gör att kursgården nu kan förlänga säsongen. Därigenom kan man ta emot gäster och kurser som fick ställa in under våren och istället välkomna dem senare i år. Och det är ju också bra för kursgårdens ekonomi.

Luftvärnsförbundet har i år utökat de stipendier som förbundet delar ut till välförtjänta chefer inom luftvärnet. Två stipendier har i vår delats ut till värnpliktiga chefer som tydligt visat sin förmåga att bidra till luftvärnsförbandets förmåga att verka. Nytt för i år är att ett stipendium tilldelats en yrkesofficer vid Luftvärnsregementet som genom stort eget engagemang, färdigheter och insatser tydligt bidragit till att Luftvärnet fortsätter att utvecklas till en modern och slagkraftig del i Sveriges luftförsvar. Stipendiaterna gratuleras!

Och så har vi fått en general och ställföreträdande arméchef ur luftvärnsled, Laura Swaan Wrede. Våra gratulationer! Läs en artikel om henne i detta nummer av Vårt Luftvärn.

Som du ser så brinner vi lika starkt som förut för luftvärnet som en självklar del av försvaret. Vi anpassar oss till nya förutsättningar. Vi gillar läget. Som vi brukar göra. Så ja, det går att gilla luftvärn även i coronatider.

ULv höstaktiviteter 2020

- 1 september: kvällslektion i Norrtälje FOS-hus.
- 4-6 september: helgövning på Vaddö med förevisning för anhöriga söndag 6/9.
- 19 september: rekryteringsförevisning vid Norrtälje FOS-hus.
- 22 september: kvällslektion för ULv äldre medlemmar i Norrtälje FOS-hus.
- 2-4 oktober: helgövning på Vaddö.
- 27 oktober: uniformsutlämning till nya medlemmar och möjlighet till persedelbyten för alla vid Livgardet i Kungsängen.
- 3 november: kvällslektion för äldre medlemmar i Norrtälje FOS-hus.
- 6-8 november: helgövning vid Livgardet vid Granhammar i Kungsängen.
- 12 december: terminsavslutning i Norrtälje eller Stockholm för alla.

Datumen ovan är preliminära (bl.a. coronapandemin kan påverka) och ytterligare aktiviteter kan tillkomma. Information kommer som vanligt månadsvis i kursorder och finns också hos ULv på Internet: www.forsvarsutbildarna.se/ulv

ULv rekrytering i Norrtälje lördag 19 september

Ungdomar mellan 15 och 20 år som är intresserade av det militära försvaret inbjuds till information om Luftvärnsförbundets ungdomsavdelning ULv i Norrtälje lördagen den 19 september. Samling utanför f.d. vakten till Lv 3 kl 1100. Verksamheten slutar på samma plats ca kl 1300.

Ytterligare information och anmälningsblanketter utdelas vid förevisningen och finns hos ULv på Internet www.forsvarsutbildarna.se/ulv. Du kan även kontakta oss via e-post ulv@forsvarsutbildarna.se eller ringa till kurschefen ULv, Johan Valström på telefon 0703–265 873.

Välkommen!

Förbundsstämma 2020

Överstelöjtnant Michael Reberg – förbundssekreterare

Fick utmärkelser: fr.v. Alexander Westman, Ulf Moen och Johan Hansen. Foto: Stefan Bratt.

Förbundsstämman 2020 med gemensam försvarsinfo som planerats till Karlberg lördag 14 mars, tillsammans med övriga rikstäckande förbund, fick i sista stund flyttas till K 1 som ett eget Lv-arrangemang eftersom huvudarrangören och flera andra förbund avbokade sig p.g.a. pandemin.

På K 1 deltog 15 Lv-medlemmar i lunch och försvarsinformation på det aktuella temat *"Försvar och försoter"* följd av själva förbundsstämman. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet och funktionärer omvaldes enligt nedan. Avslutningsvis kungjordes och tilldelades utmärkelser:

Lv-förbundets förtjänstmedalj i silver till Johan Hansen och Johan Huovinen, Svenska Försvarsutbildningsförbundets förtjänsttecken till Ulf Moen och Alexander Westman.

Förbundsstyrelse

Per-Olov Lisén (förbundsordförande),
 Christer Molander (vice förbundsordförande),
 Michael Reberg (förbundssekreterare),
 Anders Fransson (förbunds-kassör),
 Stefan Bratt, Johan Huovinen,
 Johan Jönsson, Björn Kagger, Börje Lantz,
 Lennart Lundberg, Ulf Moen,
 Filip Scheynius.

Revisorer

Margareta Eriksson, John Fürstenbach,
 Olle Madebrink (ersättare).

Valberedning

Lennart Lundberg (ordförande),
 Ulf Hammarlund, Alexander Westman.

Samtliga förbunds-funktionärer nås via Lv-kansliet eller med e-post: fornamn.efternamn@forsvarsutbildarna.se

Hypersoniskt lufthot

Överstelöjtnant Michael Reberg – förbundssekreterare

Rysk missil "Avangard", tecknare okänd.

Ryssland deklarerade den 27 december 2019 att man nu har den ICBM-burna hypersoniska glidflygande stridsdelen "Avangard" (ryska **Авангард / objekt 4202) operativ.¹⁾**

Ryssland verkar vara i täten, men även i USA, Kina m.fl. stater pågår nu utveckling av hypersoniska vapen som bärs av ballistiska missiler (BM) alternativt är kryssningsrobotar eller har raketdrift och fälls från flygplan.²⁾ Begreppet hypersonisk innebär att hastigheten är minst fem gånger högre än ljudhastigheten (ca 340 m/s vid jordytan) vilket innebär farter överstigande 1700 m/s. Det innebär i sig inte någon nyhet då ju BM, eller stridsdelar (MIRV)³⁾ från dessa, "alltid" har hållit sådana höga hastigheter.

Det nya ligger i förmågan att manövrera i mycket hög fart, vilket ger luftvärnet ännu större utmaningar relativt traditionella BM/MIRV, som följer en kastbana vilken är förhållandevis lätt att framförberäkna efter påläsning med radar. Alla som skjutit mot rörligt mål med handvapen, eller mer avancerade pjäser, är ju väl medvetna om att det för att få träff gäller att sikta mot en

framförpunkt. Den måste vara korrekt beräknad och dess position beror av målets rörelsetillstånd vid avfyringsögonblicket. Om målet manövrerar, d.v.s. ändrar sitt rörelsetillstånd, efter avfyring så blir det miss eftersom den beräknade framförpunkten inte längre är giltig.

Lv-robotar kan i viss mån hantera snabba manövrerande mål eftersom de kan styras mot nya framförpunkter under sin resa. Detta dock under förutsättning att Lv-robotens egen manöverförmåga är tillräckligt hög relativt målets. Här säger en tumregel att Lv-roboten måste kunna "svänga" med lastfaktorer (g-krafter) som är ca tre gånger högre än målets för att hänga med mot ny framförpunkt. Något som blir

1) Tass på Internet: <https://tass.ru/armiya-i-opk/7436431>

2) Se t.ex. Congressional Research Service, rapport R45811, <https://crsreports.congress.gov>

3) MIRV = Multiple Independently targetable Reentry Vehicle.

svårt när Lv-robotens motor har brunnit ut, vilket ofta sker kort tid efter start.

Vapen med hög hastighet är i sig inget större problem så länge som de är på väg *rakt mot* ett luftvärnssystem. Så är fallet på långa skjutavstånd, om Lv-systemet är grupperat i någorlunda närhet av nedslagsplatsen.

När vapnen går mot en plats vid sidan av Lv-systemet så ökar framförpunktens vinkelhastighet relativt Lv-systemet med tiden och med avståndet mellan Lv-systemet och nedslagsplatsen. Detta medför att Lv-system mot snabba vapen, som t.ex. "Patriot", måste ha lång räckvidd och skjuta tidigt innan vinkelhastigheten mot den hela tiden vandrande framförpunkten har blivit för stor för Lvrb manöverförmåga. Ovan kompliceras naturligtvis starkt om vapnet i mycket hög hastighet dessutom manövrerar. Samtidigt som radien för det område som skyddas av Lv-systemet minskar.

En annan möjlighet med hypersoniska vapen är att låta dessa anflyga på låg höjd, vilket medför att upptäckt sker sent från markbaserade radarer i Lv-systemets närhet. Därmed blir tiden mycket kort för Lv-systemets bekämpningsförlopp. Här krävs sensornät, gärna inkluderande flygande radarer, för att ge Lv-systemen erforderlig förvarning och invisning.

Utmaningar för hypersoniska vapen

Hypersoniska vapen har också stora utmaningar, inte minst kostnaden för dess mycket kvalificerade bärare. Härutöver tillkommer naturlagar som ger stora ingenjörsmässiga svårigheter. Hög hastighet i atmosfären medför stor friktionsvärme, i synnerhet på låg höjd där luften är tät, vilket i hypersonisk fart lätt medför att luften kring vapnet blir så varm att den joniserar, d.v.s. övergår till ett elektriskt ledande plasma (ett välkänt fenomen från

bemannade rymdfärder, där farkosten blir okontaktbar p.g.a. en omgivande "bubbla" av plasma under återinträdet i jordatmosfären.) Därmed omöjliggörs eller försvåras starkt användandet av elektromagnetiska sensorer för målsökning, som radar eller inom det infraröda området. Återstår då i princip endast intern tröghetsnavigering för att kunna styra mot målet. Om farkosten dessutom ska manövrera i hypersonisk hastighet så uppstår mycket stora laster på konstruktionen, särskilt på eventuella roder.

Luftförsvar mot hypersoniska vapen

Effektivast är även här att bekämpa de hypersoniska manövrerande vapnen innan de har frigjorts från sin bärare, eller ännu hellre med egna attackvapen innan bäraren har lämnat marken. Det senare dock ofta med politiska konsekvenser/hinder. Luftvärn mot hypersoniska vapen måste ges lång räckvidd, så att bekämpning kan ske på stort avstånd innan vinkelhastigheten har blivit för stor. Stora bekämpningsavstånd kräver kvalificerade sensornät som kan upptäcka vapnen tidigt och ge Lv-systemen erforderlig förvarning och invisning. Lvrb med egen hypersonisk hastighet minskar skjuttiden (tiden när Lvrb är i luften) samt ger en framförpunkt närmare målet, vilket underlättar bekämpning.

Optimalt här vore laser-luftvärn vars ljushastighet medför att "framförpunkten" hamnar på vapnet som ska bekämpas. Laser-Lv har länge ansetts som science fiktion eller önsketänkande, men även här sker en snabb teknikutveckling. USA:s projekt "Airborne Laser" (som nu är nedlagt) visade redan 2010 att det är möjligt att bekämpa startande BM från stort avstånd med en kemisk laser. Verkan sker genom att lasern värmer upp det belysta objektet så pass mycket att detta fläks upp och sedan bryts sönder i friktionen mot luften av sin

egen hastighet, eller genom att antända dess drivmedel/stridsdel. Något som dock försvåras mot hypersoniska vapen, som ju är konstruerade för att tåla stor värme och friktion mot luften. Ett tekniksprång för laser-vapen är att man numera kan tillföra energi till ett fast lasrande medium ("pumpa") med en annan laser, vilket gör att hela systemets verkningsgrad stiger avsevärt. Exempelvis testade US Navy nyligen framgångsrikt det brittiska laser-

baserade Lv-systemet "Dragonfire".⁴⁾ I detta fall mot en "drönare", som ju utgör ett avsevärt enklare mål än ett hypersoniskt vapen, men utvecklingen går framåt och laser-Lv lär förhoppningsvis inom de närmaste åren bli moget även för strid mot kvalificerade luftmål.

4) Se t.ex.

<https://www.defenceprocurementinternational.com/features/sea/us-navys-amphibious-ship-uss-portland-shoots-down-a-drone-with-laser-a-weapon-during-test>

Luftvärnsförbundets stipendier utdelade

Milton Ritzing

Foto: Carl M Sjöstrand

Carin Ahlgren

Foto: Carl M Sjöstrand

Under försommaren utdelades Luftvärnsförbundets stipendier till en anställd specialistofficer och två värnpliktiga befäl vid Luftvärnsregementet.

Stipendierna är en tradition sedan ett antal år tillbaka och brukar överlämnas personligen av en styrelseledamot från Luftvärnsförbundet under högtidliga former, t.ex. vid en ceremoni inom Lv 6. Den pågående corona-pandemin hindrade dock den vanliga formen för detta men stipendierna utdelades ändå vid avslutningsceremonin för de värnpliktiga den 12 maj.

Efter förslag och samråd med regementet väljs stipendiaterna ut och fastställs av Luftvärnsförbundets styrelse. Stipendierna är på 5000 kronor vardera och ska ges till

chef för strid mot luftmål. Stipendiater för i år blev:

- fanjunkare Johan Westerdahl, anställd specialistofficer och utbildare på radar Ps-91
- korpral Milton Ritzing, värnpliktigt bekämpningsbefäl och stf gruppchef inom RBS 98
- korpral Carin Ahlgren, värnpliktigt ammunitionsgruppchef.

Luftvärnsförbundet gratulerar än en gång stipendiaterna.

Instruktörskurs i lufthot och motåtgärder

Lördagen den 19 – söndagen den 20 september 2020

Luftvärnsförbundet har startat ett projekt för att höja krigsförbandens medvetenhet om lufthotet och vilka åtgärder som kan motverka detta – och här behövs fler instruktörer.

Nu behövs ditt engagemang för att kunna stödja krigsförbandens behov av att förstå och motverka lufthotet. Målgruppen för denna instruktörskurs är medlemmar som vill engagera sig i projektet och kan tänka sig att medverka som utbildare.

Instruktörskursen innehåller utbildning om det moderna lufthot som kan förväntas från en högteknologisk fiende, respektive vilka motåtgärder som förbanden kan vidta för att undgå upptäckt och bekämpning. Målsättningen är att deltagarna efter kursen kan utbilda främst Hemvärnsförband i rollen som instruktör tillsammans med en kurschef.

Program i stort: Lördag: Genomgång av materialet för grundkurs *lufthot och motåtgärder*, middag och lagutveckling. Söndag: Fördjupning och metoddiskussion.

Som blivande instruktör söker vi i första hand dig som har intresse för lufthot, taktik och utbildning. Du måste dock ha vana som lärare (trupp utbildare), och vara villig att äta dig genomföranden av Luftvärnsförbundets kurskoncept vid minst något tillfälle per år under de närmaste åren. Militär grundutbildning är ett krav. Erfarenhet från Hemvärnet, luftvärnet och/eller officersutbildning är meriterande. Vill du ta med dig en kollega som uppfyller kraven, så anmäl detta till adressen nedan så kan personen beredas medlemskap vid antagning till kursen.

Helkurs för blivande instruktörer 2020-09-19 – 20

Kursen genomförs vid Lv-förbundets kursgård på Vaddö (<https://www.vaddokursgard.se/>) från lördag till söndag. Inryckning sker på lördag kl 10 och kursen avslutas på söndag kl 13. För långväga kursdeltagare kan boende ordnas från fredag kväll. Luftvärnsförbundet står för resor, förplägnad och logi.

Skriftlig intresseanmälan att bli kurschef/instruktör, respektive att delta som elev 19–20/9, insänds **senast den 11 september** med e-post till: lv@forsvarsutbildarna.se Anmälan ska innehålla namn, personnummer, telefon, enkel meritförteckning, referenser och eventuella begränsningar i kost (matallergier). Besked om antagning, eller ej, ges med e-post efter hand dock senast den 11 september.

Välkommen med din ansökan!

Johan Jönsson, Överstelöjtnant/kurschef, konceptansvarig – styrelseledamot i Luftvärnsförbundet

Brigadluftvärnsförmågan återinförs

Major Nicholas Madison – projektledare för brigadluftvärn, Luftvärnets Stridsskola

Robot 70 eldenhet grupperad vid Ronneby flygplats.

Foto: Stefan Bratt.

Under sommaren 2017 genomfördes under stark sekretess skarpsskjutning med robotsystem 90. En övning som utgjorde en viktig milstolpe i arbetet med att återinföra brigadluftvärnet i den svenska armén. Robot 90 är ett system som legat i malpåse i mer än tio år men nu åter tas i bruk.

Den framgångsrika skarpsskjutningen med rbs 90 sommaren 2017 är en av faktorerna som nu resulterar i att luftvärnet åter sätter upp luftvärnskompanier till brigader och stridsgrupper med benämning brigadluftvärnskompani 2025 då denna är analog med arméorganisation 2025.

Skjutningen på Mästocka skjutfält i augusti 2017 genomfördes under stort hemlighetsmakeri och föregicks av ett otal sonderingar och kontroller av materiel, förrädsställd sedan mer än ett decennium tillbaka. Skjutningen gick också över förväntan kunde jag som ansvarig projektledare konstatera.

Det tog lite mer än en vecka för oss att

snabbutbilda på 90-systemet. Då hade anställd personal vid Lv 6 som gjort sin grundutbildning på systemet under sin värnplikt samt annan personal som utbildats på 90 identifierats.

Ville inte väcka onödig uppmärksamhet

Ett annat exempel på hur vi i all tysthet planerade testskjutningarna var att nödvändig materiel inte kunde ställas i ordning hemma på förbandet utan att det skulle väcka onödig uppmärksamhet. Detta fick istället ske på "annan" plats för att ingen skulle råka se rbs 90-materiel i Halmstad. Däremot var vi på regementet tvungna att ställa i ordning och undersöka

Nicholas Madison diskuterar skjutningarna med rbs 90.
Foto: Carl M Sjöstrand.

status på tillhörande bandvagnar. Något som skedde under förespejling att det var drivlinornas funktion på långtidsförrådsställda bandvagnar som skulle inspekteras. Vi var nere på verkstaden och undrade hur det gick. Oj, vad vi tittade på bärhjul och band med mera när vårt primära intresse var stridsledningsfunktionerna...

Under provskjutningen avfyrares över tio robotar för att kontrollera systemens funktionalitet. Vi sköt många robotar för att vara på säkra sidan. Trots att systemet nu legat i en lång "törnrosasömn" var det lätt att väcka till liv, vilket visar att våra vapensystem och vår förrådshantering håller en hög nivå.

Operatörsplatsen vid skjutning med robot 90.
Foto: Carl M Sjöstrand.

Det senaste året har det varit hög aktivitet på arbetet med att återta brigadluftvärnsförmågan inom armén. Bland annat har ett förband skapats, brigadluftvärnskompani 2025 (briglvkomp 2025).

Fyra plutoner och 168 man

Briglvkomp 2025 är organiserat enligt följande:

En stabs- och trosspluton (45 personer), en sensorpluton (24) samt två robotplutoner på 56 respektive 40 personer. Förutom en ledningsgrupp om tre man är det fyra plutoner omfattande totalt 168 man. Alltså ganska lite för ett luftvärnskompani.

De skjutande plutonerna har vardera fyra eldenheter. Den ena plutonen är beväpnad med robot 70 och den andra med robot 90. Sensorplutonen har två radarenheter PS-90. På stab och trossplutonen finns tre nyheter. Numera finns en grupp för kemisk, biologisk, radiologisk och nukleär strid (CBRN) samt en kokgrupp, med förmåga att leverera minst ett mål lagad mat per dygn. Slutligen finns det också en rekgrupp vars syfte är att rekognoscera inför nästkommande uppgift.

Brigadlvkomp 2025 har, allt sammantaget, förmåga att över tid understödja brigad/stridsgrupp på minst två platser/områden/verksamheter främst mot direktunderstödjande attackflyg/helikopter.

Chefer utsedda

Kompaniet har till del mörkerförmåga och kan lufrumsövervaka samt delge högre chef lokal luftlägesbild (LOKOR).

Bestyckningen är inte den modernaste och dess livslängd är ändlig men består av vad som omedelbart kunde tas ur ladorna, och att ha ett luftvärnskompani är alltid mycket bättre än att inte ha något alls. Förutom den direkta effekten medför brigadluftvärnskompani 2025 nya förbandsenheter som efterhand kan moderniseras då nuvarande organisation är att betrakta som en interimslösning. Exakt vad denna modernisering bör omfatta är en fråga som LvSS arbetar med och står högt på agendan.

Robot 90 laddas.

Foto: Carl M Sjöstrand.

Redan nu har krigsförbandschefer utsetts, de deltar regelbundet i brigadernas verksamhet och indatering av förbandet i IOR (InsatsOrganisationsRegistret) pågår. Att införa en ny förmåga innebär långt mer än att utbilda och utrusta nya förband. Det ställer också krav på staber och metoder i den operativa kontext som förbandet är avsett att verka i.

Staber behöver god kännedom om förbandets förmågor och metoderna för dess användande, exempelvis när det gäller lufttrumssamordning, behöver vara kända och inövade. Därför avser Lv 6 att genomföra fältövning i ämnet briglvkompani 2025 under hösten 2020 och bjuda in samtliga intressenter.

Silvermedalj till Chefen Lv 6

Foto: Christer Molander.

Överste Anders Svensson, chefen för Luftvärnsregementet, har tilldelats Luftvärnsförbundets förtjänstmedalj i silver för de goda relationer och den fina samverkan han visat förbundet.

I motiveringen nämndes ”för hans intensiva och fruktbärande engagemang för luftvärnet som chef för Luftvärnsregementet”.

Medaljen överlämnades den 11 juni av förbundsstyrelsens vice ordförande Christer Molander på plats vid regementet.

En luftvärnare blev ny general

Överste Johan Huovinen – styrelseledamot i Luftvärnsförbundet

Brigadgeneral Laura Swaan Wrede tar emot sin basker med generalitetstecken av arméchefen Karl Engelbrektson.
Foto: Försvarsmakten.

I början av april i år, mitt i pågående pandemi, utnämndes luftvärnaren Laura Swaan Wrede till brigadgeneral och erhöll samtidigt befattningen ställföreträdande arméchef.

Brigadgeneral Swaan Wrede, som närmast tjänstgjort som regementschef på Livgardet i Kungängen, har under sin tidigare karriär tillhört Lv 4, Lv 6 och avslutningsvis Lv 3 innan nedläggningen år 2000. Som luftvärnare tjänstgjorde hon främst med eldrörsystem.

Faktum är att det är 20 år sedan någon luftvärnare utnämndes till general. Förra gången var det sedermera generallöjtnanten Claes-Göran Fant som år 2000 utnämndes till brigadgeneral, en grad som då 1 juli 2020

ersatte graden överste av första graden (Öv 1.). Härtill kan också nämnas att Laura Swaan Wrede härmed också blir arméns första kvinnliga general.

Luftvärnsförbundet fick äran att muntligen gratulera till utnämningen under sommaren. Hon tackade och sade sig naturligtvis vara mycket glad och stolt över utnämningen.

I TV4:s morgonsoffa nu i sommar hörde vi att hon tyckte att arméns kommande utmaningar är ny materiel och att rekrytera

och behålla personal, något som hon ansåg som roliga utmaningar. På en direkt fråga från Luftvärnsförbundet om de äldre luftvärnsmaterielsystemens framtid och modernisering var hon mera återhållsam på svaret och bad att få återkomma eftersom försvarsbudgeten för de kommande åren ännu inte är beslutad.

Vi hoppas att vi kan få äran bjuda in brigadgeneralen Swaan Wrede till några av förbundets aktiviteter framöver och diskutera det som numera beskrivs som DNA (Den Nya Armén).

Luftvärnsförbundet fungerar ju idag bildligt

som DNA. DNA:s huvudsakliga förmåga är som vi vet att långtidsförvara information som påverkar organismernas utveckling och funktion. Frågan till brigadgeneralen borde härmed bli hur Försvarsutbildarna och Luftvärnsförbundet kan bidra till organismen Arméns framtida utveckling och funktion. Vi har ju kunskap, erfarenhet, personal och ungdomsverksamhet inom Luftvärnsförbundet.

Avslutningsvis, återigen grattis till brigadgeneralen Laura Swaan Wrede till befordran och ny befattning. Kul att se en luftvärnare i Arméns ledning!

Robot 70 eldenhet grupperad på tak. Vad händer med de äldre systemens utveckling? Foto: Jahn Johansson, SAAB.

Missa inte Luftvärnsdagen i Stockholm!

Lördagen den 3 oktober 2020 med start kl 0945

Lvrb "Patriot" avfyras.

Foto: US Army Europe.

Den största förnyelsen och uppgraderingen av det svenska luftvärnets i modern tid pågår för fullt. Luftvärnets är det truppslag inom armén som kommer att ges en stark förmågeökning i takt med att nya materielsystem tillförs. Men, vad innebär konkret de nya systemen för förmågehöjningen? Hur förändras taktikillämpningen när system som luftvärnssystem 103 Patriot får möjlighet att bekämpa mål på mycket långa avstånd? Några av svaren kommer du att få om du deltar i Lv-förbundets Luftvärnsdag! Lördagen den 3 oktober genomförs de kvalificerade föredragen på K 1 i Stockholm. Dagen avslutas med en kamratmiddag.

Luftvärnsförbundet har lyckats att engagera ett antal mycket kvalificerade och kompetenta föreläsare. En av dessa är nuvarande *chefen för Luftvärnets stridsskola (LvSS)*, **överstelöjtnant Håkan Hörstedt**. Han är en av upphovsmännen till Luftvärnets systemutvecklingsplan som definierar Luftvärnets framtida utveckling, och ska berätta om hur Luftvärnets kommer att utvecklas på de olika arenor där truppslaget verkar; luftförsvaret och armén.

Robert Humeur

Foto: Stefan Bratt.

En mycket kompetent och erfaren person inom sitt specialområde, *telekrigföring*, är **Robert Humeur**. Han är i dag reservofficer men gick under sin tid som yrkesofficer som en av få svenska officerare amerikanska marinens mest kvalificerade utbildning vad gäller telekrig. Han berättar om telekrigsutvecklingen och hur Luftvärnets kan agera för att motverka dessa vapen.

En annan person med ett stort engagemang för frivilligrörelsen är **överste Thomas Karlsson**. Sedan 2017 är han *chef för Mellersta* militärregionen där många av Lv-förbundets medlemmar är bosatta. Hur ser han på utvecklingen och behovet av frivilligrörelsen? Andra områden som översten belyser är hur MRM:s stöd till frivilligorganisationer ska genomföras och lite tankar om det nya territorialförsvarets utformning, vars förband leds av cheferna för landets fyra militärregioner.

Thomas Karlsson, C MRM.

Foto: Stefan Bratt.

Övriga ämnen under Luftvärnsdagen är införandet av *Lv-system 103 "Patriot"* samt hur framtidens *sensorsystem för strid mot luftmål* kommer att utformas.

Föredragen genomförs kl 0945– 1730. Lv-förbundet bekostar fika med smörgås vid ankomst, lunch och fika em. På kvällen inbjuds till gemensam middag och samkväm på K 1 officersmäss med start kl 1830. Middagen bekostas enskilt till ett subventionerat portionspris á 300 kr inklusive alkoholfri dryck, som inbetalas i förväg till Lv-förbundet, plusgiro 59 888-8. Baren på mässen är öppen för egna inköp. Avgiften för middag ska vara inbetald **senast den 25 september** och återbetalas ej vid ev. återbud.

Medlemmar i Försvarsutbildarna, respektive närstående anhöriga som blir medlemmar, är välkomna att delta i hela eller delar av arrangemanget. Resor och eventuell logi genom den enskildes egen försorg och bekostnad. Antalet platser är begränsat (delvis m.a.a. covid-19). Vid platsbrist prioriteras Lv-förbundets medlemmar och befäl i värnpliktsåldern med Lv-utbildning.

Ansökan insänds senast **fredag den 18 september med e-post till: lv@forsvarsutbildarna.se** (via telefon undanbeds). Ange för- och efternamn, personnummer och förbundstillhörighet samt önskemål (eller ej) om förmiddagskaffe, lunch, eftermiddagskaffe och middag. Ange ev. begränsningar i kost (matallergier). Besked om antagning (eller ej) ges med e-post senast onsdag den 23 september.
Välkommen med din/er ansökan!

Stefan Bratt & Johan Jönsson, arrangörer & styrelseledamöter i Luftvärnsförbundet.

Radargruppering vid havet intill Kalmar.

Foto: Stefan Bratt.

Luftvärnsregementet expanderar kraftigt

Förvaltare Karin Stegmark – logistikchef, Luftvärnsregementet

Byggnad 144 Mekanikerskolan. Ombyggnationen har inneburit nybyggnation av dockningsstationer för containers, lektionssal och kontor samt ombyggnation av toaletterna och övriga utrymmen.

Foto: Lv 6.

Luftvärnsregementets ombeväpnings- och omorganisationsperiod kommer sträcka sig fram till och med år 2025. Förutom nya eldenheter tillförs regementet under kommande år bland annat nya sensorer och ledningssystem samt inte minst ett 80-tal fordon. Materiel som ska förvaras i nya lokaler samtidigt som mängden anställda soldater fortsätter att öka. Om regementets expansiva fas när det gäller uppförande av nya lokaler och förråd, berättar Lv 6 logistikchef, förvaltaren Karin Stegmark.

Luftvärnsregementets kaserner stod klara i början av 1900-talet och sedan dess har flera byggnader lagts till i pusslet för att skapa det infanteriregemente (I 16) vars område nu Luftvärnsregementet huserar på. Under dessa år och under den ”strategiska timeouten” har byggnaderna och infrastrukturen varit tillräckliga. För att nu kunna fördubbla personalvolymen, och ta hand

om ökningen av fordon, krävs att nuvarande bestånd av byggnader ses över och förtäts för att därefter beräkna hur mycket nybyggnation som krävs. Även om det förr utbildades upp till 1 200 värnpliktiga på ett utbildningsår räcker inte nuvarande byggnadsvolym för målbild 2025. Mängden anställda är betydligt flera vilket kräver mer faciliteter.

Stolpladan på Flaggstångshöjden är också ett objekt som har byggts för att husera nytillkommen materiel. Foto: Lv 6.

Behov av stambyten

Det senaste året har värnplikten återinförts och bland annat kasernerna och matsalen har återfått en högre beläggning. stammarna har fått högre tryck, logementssängarna har dammats av och den gamla "undergången" in i matsalen är åter i bruk. Detta är en del i den förtätning som idag sker i byggnader och utnyttjandet av närövningsområdet och skjutfälten.

Befintliga kaserner renoverades senast 1967–70 och är nu i behov av stam- och ytskiktbyte på både in- och utsidan. Ventilationskraven är reviderade vilket kräver ett ventilationsbyte för att få bo upp till 16 personer per logement. Idag kan maximalt 10 personer förläggas i varje logement. Projekteringen är i full gång och ombyggnationerna startade under mars månad i år. Planen är att en kasern per år kommer renoveras och paviljonger kommer att sättas upp på en del av kaserngården under sommaren.

Nya utbildningshallar

Den ökade mängden fordon och luftvärns-system kräver ytterligare en Luftvärnshall

inklusive verkstad för bland annat längre fordon. I denna byggnad som beräknas vara klar i augusti 2024 kommer det även finnas kontorsutrymmen och specialsalar för bland annat simulatorer. För ledningssystemen byggs även en ny ledningshall.

Under tiden den nya Lv-hallen byggs kommer interimslösningar att upprättas för framförallt Patriotsystemet. Det kommer att vara modifieringar av ett par befintliga byggnader och en nybyggnation av en utbildningshall längs Skjutbanevägen närmast Norra Utmarken, vilken kommer att nyttjas för brigadluftvärnsmateriel när Patriotsystemen flyttar till ordinarie uppställningsplats.

Soldathemmet renoveras

Byggnad 100 (gamla Soldathemmet) ska renoveras under 2020 för att komma upp i standard och kunna användas som kontorsbyggnad. Samhall som har huserat i byggnaden flyttade i början av november till ett utrymme i byggnad 6 (matsalen). Även om det skapas nya kontorsarbetsplatser i både nya Lv-hallen och byggnad 100 är detta inte tillräckligt för att omhänderta den

dubblering av personalvolym som Lv 6 står inför.

För att lösa behovet planeras för en kontorsbyggnad om cirka 80 kontorsarbetsplatser i området vid byggnad 9 och Kassunbyn. Under tiden denna byggnad projekteras och byggs kommer del av dessa platser omhändertas i paviljonger som under innevarande år ställs upp på kaserngården.

Dagens idrottsfaciliteter kan inte heller omhänderta kommande personalvolym vilket kräver en ny idrottsbyggnad. I dagens idrottshall sker under stor del av tiden närkampsutbildning och gymmet kan inte hantera en ökad personalvolym. I den nya hallen ska man kunna bedriva fysisk träning med upp till en pluton med övningar som stärker soldaten. Det är även viktigt att soldaterna har en meningsfull fritid och ett av alternativen är att erbjuda dem fysisk träning.

Ny förbindelseväg

En ny förbindelseväg (Garnisonsvägen) planeras mellan Flottilj- och regementsområdet via Vapnöfältet. Befintlig väg på Galgberget är inte dimensionerad för den ökade mängden tunga fordon, vilken redan idag är en utmaning bland med tanke på det närliggande rekreationsområdet och Halmstads sjukhus. På skjutfälten ses befintliga förråd över och planeringen gäller allt från förtätning till att bygga om och även bygga nytt.

Det planeras även för boende på Mästocka skjutfält för upp till kompanis storlek. Detta syftar till att underlätta vid utbildning, till exempel motorutbildning. Ovanstående är några exempel på de större projekt som är på gång inom Luftvärnsregementets område. Det handlar med andra ord om en mycket positiv utveckling med inslag av utmaningar!

Den nya hinderbanan är i absolut världsklass. Nästa år arrangeras militär VM i femkamp i Halmstad.

Foto: Lv 6.

Meddelande om förbundsstämma 2021

Luftvärnsförbundets ordinarie stämma 2021 avhålls preliminärt under mars månad i Stockholm. Motioner och förslag ska vara förbundskansliet tillhanda senast den 15 januari. Slutlig kallelse kommer i vinternumret av "Vårt Luftvärn".

Angreppen på det legala skyttet fortsätter

Ulf Moen – styrelseledamot i Luftvärnsförbundet

Lvl 3 hageltävling i Debrecen i Ungern.

Foto: Ulf Moen.

Normalt skulle jag skriva om framgångarna för skytteklubbens medlemmar, men Covid-19 har naturligtvis även påverkat skyttet och tävlingsprogrammet är rejält decimerat. Det finns i princip inga stora tävlingar i år.

Under hösten skulle det ha varit VM i handgun i Thailand, men det är uppskjutet ett år, vilket också medför att VM i shotgun är flyttat ett år framåt i tiden. Shotgun-tävlingen skulle ha gått på samma bana som handgun VM hösten 2021 men kommer nu att genomföras 2022.

Det är spännande med ett VM långt borta; Thailands varma klimat kommer bli utmanande. Ett VM kräver en hel del förberedelser. Ammunition är ett problem. Det visar sig att det antagligen är förbjudet att ta in mer än 500 patroner till Thailand. Min Open pistol i kaliber .38 super comp fungerar bara med handladdade patroner och 500 räcker inte för att skjuta ett VM. Därför har jag precis som flera andra skyttar valt att byta division till Production Optics där jag kan skjuta standard 9 x 19 patroner, som går att köpa i Thailand.

De flesta Open hagelbössor är känsliga för

vilken ammunition som fungerar bra. Vi får se hur det går med hagelammunition till VM om två år.

Även om större tävlingar är svåra att genomföra med de restriktioner som finns i världen, kan mindre tävlingar och enskild träning fungera ganska normalt. De få tävlingar som faktiskt hålls fylls upp med tävlande fortare än någonsin.

Trots att världen är upp-och-ner av pandemin, så angrips fortfarande skyttet från flera håll. Den 15 april röstade riksdagen ner regeringens proposition om vapenmagasin. Förslaget lades fram trots att det redan innan var klart att det saknades stöd för att gå igenom, samt att nästan alla remiss-instanser hade varit negativa. Varför regeringen bemödar sig att driva en fråga de vet de kommer förlora är oklart – helt klart av deras argumentering är att de är fiender till skyttesporten.

Svenska truppen klar för invigningsmarschen på senaste VM:et (Karlskoga 2019).

Foto: Ulf Moen.

EU-kommissionen har föreslagit ett förbud mot blyammunition i våtmarker. Ett problem är att de definierar i princip hela Sverige som våtmark. Ett annat problem var att man skulle poströsta under sommaren och alla icke avgivna röster skulle räknas som för förslaget, men just den delen är tydligen stoppad av Tjeckien.

Riksdagen har beslutat om tillkännagivanden i vapenfrågor till regeringen som skulle hjälpa legala skyttar. Tillkännagivandena (7 st i juni 2019 och 8 st i juni 2020) tar exempelvis upp borttagande av 5-års-licenser, och att man bör inrätta en viltmyndighet som tar över licensfrågorna från polisen.

Regeringen verkar dock inte bry sig om vad majoriteten i riksdagen beslutat – detta är ett demokratiproblem. Det har gått så långt att det diskuteras att lagstifta direkt genom ett utskottsdirektiv.

För att det ska gå att träna skytte och arrangera tävlingar krävs att det finns tillgång till lämpliga banor. Flera organisa-

tioner och argument samverkar och hotar skjutbanor.

I slutet av december 2018 revs Lovöbanan efter att Statens fastighetsverk som äger marken agerat mycket märkligt. Polisen som ska besiktiga banor säger att de inte hinner med det uppdraget, vilket leder till skjutförbud. I Södertälje kommer Almnäs skjutbana att läggas ner efter sommaren.

Det är verkligen dags att flytta licenshanteringen och besiktningen av skjutbanor från polisen så att de kan fokusera på brottsbekämpning.

Pistoltävling på Almnäs skjutbana som läggs ner efter sommaren.

Foto: Ulf Moen.

2020 – året för utveckling och nytänkande

Magdalena Mayer – VD, Väddö Kursgård

Ett hittills speciellt år som påverkat oss alla. Istället för en hektisk vår och försommar hade vi stängt och öppnade verksamheten först i slutet av juni. Detta var självfallet väldigt tråkigt och påverkar i förlängningen årets resultat.

Men situationen är vad den är och vi kan inte luta oss tillbaka och vänta på bättre tider. Helt plötsligt hade vi oceaner av tid, något som för våren är ovanligt. Vi valde därför att tidigare lägga några av våra planerade underhållsåtgärder och renoveringar. Vi kunde därmed välkomna gäster till en ännu finare gård vid öppningen i slutet av juni.

Under vintern och våren har vi hunnit med en hel del. Här kommer några smakprov.

Bastun har fått ett rejält lyft med nya ytskikt och en ståtlig grillplats har byggts på udden nere vid vattnet. Lången Gotland känns knappt igen efter ommålning, golvbyte och nya badrum. Jan-Pers har fått ett nytt badrum och även de övriga småstugorna har fått en genomgång.

Utemiljön har förbättrats avsevärt med nyanlagda grusgångar, nysådd av gräs och utjämning av gräsytor. En boulevard har byggts och minigolfbanorna är just nu i färd med att bli renoverade.

Men för att allt ska fungera utan underhållsstopp har vi satsat extra på infrastrukturen och tagit fasta på framtida planer på en mer eller mindre året-runt-öppen gård. Rör och varmvattensberedare har setts över och bytts ut. Många meter värmeslinga och rörisolering ligger nu i marken och allt manövreras enkelt via vår nya vattencentral.

Några arbetsamma ungdomar från ULv kom och hade ett par dagar på gården som innehöll allt från målning och trädgårdsarbete till tacos och bastu. Riktigt roligt att få träffa på ungdomarna även utanför övning.

Ja, det finns en del att berätta om – både vad vi gjort, hur vi tänkt och hur framtidsplanerna ser ut. Men det bästa är att se förbättringarna med egna ögon. Har du vägarna förbi? Kom in på en kaffe. Vill du komma och bo? Slå mig en signal.

Välkomna!

VÄDDÖ KURSGÅRD

Kurs, konferens och semester i skärgårdsmiljö

FÖRÄNDRINGARNAS TID.

Tiderna förändras och behov ändras, det har inte minst rådande situation i samhället lärt oss. Vi ser ett ännu större behov av platser att samlas på i närområdet - både för företag, myndigheter och privatpersoner. Platser som kan erbjuda ett naturligt lugn och rymlig miljö i vacker natur.

Vi tycker att vi har just det.

Tillsammans med god mat, rymliga konferensfaciliteter och ett 40-tal rum hoppas vi att kunna välkomna ännu fler till oss i höst och tidig vinter. Vi gör vårt yttersta för att erbjuda en plats att tryggt och säkert samlas på. Varmt välkomna!

Väddö Kursgård Lv-byn
Ytterskär 2
764 92 VÄDDÖ

0176-542 19
info@vaddokursgard.se
www.vaddokursgard.se

Luftvärnets Befälsutbildningsförbund
Sehlstedtsгатan 7 / 1310
115 28 STOCKHOLM

Vårt Luftvärn elektroniskt

Luftvärnsförbundet har beslutat att utöka utgivningen av "Vårt Luftvärn" med två binummer per år, som utsänds elektroniskt under kvartal 2 respektive 4. De omfattar främst inbjudan till våra aktiviteter. Binumren har en lägre ambitionsnivå än huvudnumren, som utges i kvartal 1 och 3. Redaktör för huvudnumren är Björn Kagger och för binumren Michael Reberg.

För att få dig tillsänt de elektroniska numren måste du anmäla din e-postadress till förbunds-kansliet via: lv@forsvarsutbildarna.se

Luftvärnsförbundet Aktiviteter hösten 2020

ULv höstaktiviteter 2020

I Norrtälje, Vaddö, Livgardet.

1 september till 12 december

Mer info på sidan 4

Luftvärnsdagen

K 1, Lidingövägen, Stockholm

3 oktober kl 0945 – 1730

Mer info på sidan 15

Instruktörskurs i lufthot och motåtgärder

Vaddö Kursgård, Vaddö

19 – 20 september.

Mer info på sidan 9

Förbundsstämma 2021 och försvarsinfo

I Stockholm. Exakt tid och plats meddelas senare.

I mars 2021.

Mer info på sidan 19

*Ja, ditt deltagande behövs!
Kom och trivs på våra aktiviteter.
Hjärtligt välkommen!*

*Senaste nytt, se vår hemsida
www.forsvarsutbildarna.se/lv
och på Facebook "Svenskt Luftvärn."*